

**Uw bedrijf
overdragen**

Iedere ondernemer komt vroeg of laat op hetzelfde punt: hij moet zijn onderneming overdragen. Soms is dit noodgedwongen, soms een eigen keuze. In beide gevallen is zorgvuldigheid in het – vaak jarenlange – proces naar de daadwerkelijke overdracht belangrijk. Niet in de laatste plaats omdat bij de overdracht van een onderneming emotie vaak een rol speelt. Uw Register Belastingadviseur (RB) is uw sparringpartner in dit proces en kan het traject in gang zetten en begeleiden. Hij stelt samen met u een stappenplan op dat past bij uw persoonlijke situatie.

Eigenlijk kan een ondernemer niet vroeg genoeg beginnen met na te denken over de overdracht van zijn bedrijf. Alleen dan kan hij op tijd de benodigde stappen zetten. Het zijn er namelijk nogal wat en sommige stappen kosten behoorlijk wat voorbereidingstijd. Bovendien is het moment van overdracht niet altijd voorspelbaar. In het geval van overlijden van de ondernemer of wanneer er sprake is van arbeidsongeschiktheid is overdracht noodgedwongen en acuut aan de orde. Een belangrijke vraag op dit soort momenten is bijvoorbeeld: is het de bedoeling dat er binnen de familiekring wordt overgedragen? En: wil of moet de ondernemer volledig stoppen of is er een andere functie binnen de onderneming die hij kan betrekken? Het is prettig om hierover al in een eerder stadium nagedacht te hebben en niet pas als de nood aan de man is.

Om te komen tot een weloverwogen beslissing of om voorbereid te zijn op onverwachte situaties, is het goed om een aantal zaken in kaart te brengen. Het gaat om de financiële en fiscale gevolgen van bedrijfsoverdracht, de juridische vormgeving en de relevante aandachtspunten bij overdracht aan familie of aan derden. Natuurlijk is ook de waarde-bepaling van uw bedrijf een belangrijk aspect om tot overdracht te komen. Op basis van deze inventarisatie stelt uw RB een stappenplan op om uw onderneming verkoopklaar te maken.

Breng de financiële gevolgen in kaart

Het is belangrijk om te weten welke financiële gevolgen de bedrijfsoverdracht heeft. Heeft u straks voldoende eigen vermogen en inkomen om de gewenste levensstijl voort te zetten? En hoe zeker is dit vermogen of inkomen eigenlijk? Misschien is het voor u een voorwaarde dat de overnamesom direct

volledig betaald wordt. Of is het noodzakelijk om een deel ervan als risicodragend vermogen in de onderneming achter te laten? Onderdelen van een bedrijf – zoals een gehuurd bedrijfspand – kunnen onderdeel van de overdracht zijn. Zet de financiële knelpunten op een rij en maak een plan hoe u deze gaat aanpakken.

Goed om te weten: bij het verkopen van uw onderneming kunt u ook meer ontvangen dan de 'zichtbare waarde' van de onderneming. Deze extra vergoeding wordt ook wel goodwill genoemd en is een complex begrip. Uw RB kan samen met u beoordelen of er goodwill in uw onderneming zit.

Bepaal de waarde van uw bedrijf

Wat is uw bedrijf waard? De waarde van uw onderneming is het uitgangspunt bij de onderhandelingen. Er zijn verschillende manieren om de waarde van een onderneming te bepalen.

- Intrinsic value: de bedrijfswaarde wordt bepaald door het verschil tussen de waarde van de bezittingen en de schulden.
- Rentability: bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt uitgegaan van de gemiddeld haalbare toekomstige nettowinst.
- Discounted cash flow: de bedrijfswaarde wordt bepaald op basis van toekomstige vrije kasstromen.

Op basis van een van deze manieren kan een accountant of bedrijfsvaluator de waarde van uw bedrijf inschatten. De uiteindelijke verkoopprijs van uw onderneming is echter niet per definitie gelijk aan deze waarde. De prijs komt namelijk tot stand onder invloed van onder andere het aantal potentiële overnemers, de courantheid van de onderneming en hoe de onderhandelingen tussen de koper en u als verkoper verlopen.

Breng de fiscale gevolgen in kaart

Als u heeft besloten dat u uw bedrijf wilt overdragen is het ook belangrijk om de fiscale gevolgen te onderzoeken. U moet zich afvragen of de huidige juridische structuur van uw bedrijf is voorbereid op de bedrijfs-overdracht. Het is raadzaam te denken aan een structuur waarbij de fiscale consequenties van de bedrijfsoverdracht zo beperkt mogelijk blijven. Zo moet er bijvoorbeeld belasting worden betaald over de volledige verkoopwinst als u als verkopende partij privé-eigenaar bent. Er zijn speciaal voor het mkb geschikte bedrijfsstructuren waarbij de fiscale gevolgen beperkt blijven. Uw RB kan u hier meer over vertellen.

Moet de juridische structuur van uw onderneming nog worden gewijzigd?

Houd er dan rekening mee dat u de onderneming na de structuurwijziging niet direct mag overdragen.

Bepaal de juridische vormgeving van de overdracht

Maakt u als ondernemer deel uit van een samenwerkingsverband of heeft u te maken met mede-aandeelhouders? Dan zijn er waarschijnlijk al afspraken gemaakt over de mogelijkheden in geval van bedrijfs- of aandelenoverdracht of als een van de eigenaren of aandeelhouders komt te overlijden of arbeidsongeschikt raakt. Ook spelen allerlei juridische rechten en plichten voor de onderneming zelf een rol wanneer overdracht in het spel komt. Denk aan lopende contracten ten aanzien van personeel, verzekeringen, huur en leaseovereenkomsten. Die moeten bekend zijn bij de betrokkenen, zodat er geen misverstanden kunnen ontstaan.

Bedrijfsoverdracht binnen familiekring

Wilt u uw onderneming overdragen binnen uw familie? Dan is goed overleg tussen u en uw familie van groot belang. Is degene die u op het oog heeft de beste persoon voor de toekomst van uw onderneming? Daarbij spelen niet alleen u en de potentiële nieuwe eigenaar een rol maar ook uw partner en de eventuele andere erfgenamen. Zij mogen zeker niet vergeten worden. Zorgvuldigheid is geboden in deze situatie om ervoor te zorgen dat alle betrokkenen zich gehoord voelen en niemand zich tekortgedaan voelt. Ook zult u met de nieuwe eigenaar om de tafel moeten om te bepalen welke rol u na de overdracht nog zal spelen binnen de onderneming. Is samenwerking een optie of juist onverstandig? Uw RB kan helpen bij het helder krijgen van dit soort punten.

Martijn is al de derde generatie van de familie die het installatiebedrijf te Dronten verder heeft uitgebouwd tot een succesvolle onderneming met inmiddels meer dan veertig man personeel.

Martijn: “Lange dagen zijn geen uitzondering en al helemaal geen probleem, maar er komt een moment dat ik graag wat meer wil kunnen genieten van mijn gezin en hobby’s.” Hoewel Martijn een appeltje voor de dorst heeft, zit een groot deel van zijn vermogen in het installatiebedrijf. Zo heeft het bedrijfspan een forse waarde en is er ook nog pensioen opgebouwd. “Maar hoe zit het als ik de onderneming ga overdragen? Het zou fijn zijn als het bedrijf en ikzelf geen risico lopen. En... is mijn zoon eraan toe om de grote verantwoordelijkheid van een eigen bedrijf te dragen? Misschien is het goed ook eens te kijken naar een concurrent die de onderneming eventueel wil overnemen? Of misschien heeft onze financieel directeur interesse? De capaciteiten heeft hij zeker in huis, maar ik vraag me af of zijn portemonnee diep genoeg is.” De RB van Martijn helpt hem met het vinden van antwoorden op deze en andere vragen. “Je kunt hier niet vroeg genoeg mee beginnen. Nu ga ik nog met plezier naar mijn werk maar ik word een dagje ouder en ik wil het moment voor zijn dat de energie eruit is. Mijn RB zet alles helder met me op een rij.”

Bij overdracht binnen de familiekring zijn er bijzondere fiscale regelingen van toepassing. Deze regelingen hebben veel invloed op de financierbaarheid van de overname.

Bedrijfsoverdracht aan derden

Soms komt een overnamekandidaat direct in beeld, soms zal gezocht moeten worden naar een geschikte opvolger. In dat laatste geval wordt vaak gebruikgemaakt van gespecialiseerde bedrijven en adviseurs. Bedenk ook dat het bij overdracht aan derden gebruikelijk is dat de ondernemer nog een bepaalde periode verbonden blijft aan de onderneming.

Onderhandelen is misschien iets wat u als ondernemer moeiteloos afgaat. Toch blijkt vaak dat het lastig wordt zodra het over de toekomst van uw eigen onderneming gaat. Uw RB staat u graag bij als onderhandelaar. Een RB is objectief en wordt niet beïnvloed door de emoties die u als ondernemer wellicht heeft bij de bedrijfsoverdracht.

Tot slot

Eigenlijk kunt u niet vroeg genoeg beginnen met na te denken over een bedrijfsoverdracht. Voor uw eigen toekomst én voor die van uw onderneming. U kunt nu al stappen zetten die de overdracht op het moment dat het zich – noodgedwongen of gepland – voordoet eenvoudiger, sneller en goedkoper maakt. Uw RB vervult graag de rol van sparringpartner waarmee u alle voors en tegens op een rij zet en tot een weloverwogen en zorgvuldig plan komt.

Meer weten?

Voor meer informatie over een bedrijfs-overdracht kunt u terecht bij uw Register Belastingadviseur.

Waarom een RB belangrijk voor u is

Wegwijs in complexe materie

Fiscale wetgeving is vaak erg ingewikkeld. De RB wijst u de weg en vertaalt moeilijke vraagstukken in gewonemensentaal.

Financieel voordeel

De RB zorgt ervoor dat u niet teveel belasting betaalt. Maar hij wijst u ook op subsidieregelingen en helpt u met de juiste constructies. Zo houdt u geld over.

Goede relatie met de Belastingdienst

Problemen met de Belastingdienst zijn niet alleen vervelend, ze leveren ook bedrijfsrisico's op. De RB lost conflicten op en voorkomt onenigheid.

Altijd up-to-date kennis

De belastingwetten veranderen continu. Kennis veroudert in snel tempo. De RB heeft een permanente educatie-verplichting. Daardoor is zijn advies altijd actueel.

Het Register Belastingadviseurs (RB) is met ruim 7.500 leden dé beroepsvereniging van belastingadviseurs voor het mkb. Zij kunnen bij het RB terecht voor belangenbehartiging richting overheid en politiek, vaktechnische informatie en ondersteuning in de beroepsuitoefening, opleidingen om RB te worden en PE-cursussen om hun kwaliteit en kennis op peil te houden. Ondernemers vinden in 'hun' RB een integer, pragmatisch adviseur met uitgebreide fiscale kennis en ervaring, en gevoel voor ondernemerschap.

**De RB
Daar begint
elk fiscaal
antwoord
mee**

rb.nl

Ammerlaan
BELASTINGADVISEURS

NIEUWE PARKLAAN 107 | 2587 BP DEN HAAG | 070 4162990

WWW.AMMERLAANBELASTINGADVISEURS.NL